

Recenzenci

Dr hab. Jarosław Kaczmarek – Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie
Dr hab. Wasyl Rudnicki – Instytut Bankowości Narodowego Banku Ukrainy we Lwowie

Rada Naukowa

Prof. nadzw. dr hab. Wacław Wierzbieniec – Uniwersytet Rzeszowski, PWSTE w Jarosławiu
Prof. dr hab. Andrzej Szromnik – Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, PWSTE w Jarosławiu
Prof. nadzw. dr hab. Roman Fedan – PWSTE w Jarosławiu
Prof. nadzw. dr hab. Tadeusz Bąk – Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, PWSTE w Jarosławiu
Prof. nadzw. dr hab. Leon Szot – Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, PWSTE w Jarosławiu
Prof. nadzw. dr hab. Kazimierz Ortyński – Uniwersytet Technologiczno-Humanistyczny w Radomiu, PWSTE w Jarosławiu
Prof. nadzw. dr hab. inż. Grzegorz Ślusarz – Uniwersytet Rzeszowski, PWSTE w Jarosławiu
Prof. nadzw. dr hab. inż. Stanisław Popek – Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, PWSTE w Jarosławiu
Prof. nadzw. dr hab. Kamil Kardis – Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, PWSTE w Jarosławiu
Dr inż. Ryszard Pukała – PWSTE w Jarosławiu
Doc. dr inż. Elżbieta Wolanin-Jarosz – PWSTE w Jarosławiu
Doc. dr Stanisław Gemra – PWSTE w Jarosławiu
Dr Tatiana Kożak-Siara – PWSTE w Jarosławiu
Dr inż. Zbigniew Ciekankowski – PWSTE w Jarosławiu

Redakcja naukowa serii

Dr Tatiana Kożak-Siara

Redaktor językowy – dr Andrzej Olak
Redaktor statystyczny – dr Jolanta Wojtowicz-Żygadło
Redaktor tematyczny – dr Tatiana Kożak-Siara, dr Tomasz Rojek

Kolegium redakcyjne

Dr inż. Ryszard Pukała (Redaktor naczelny)
Doc. dr inż. Elżbieta Wolanin-Jarosz
Dr inż. Barbara Kłak
Dr Tatiana Kożak-Siara
Dr Tomasz Rojek

Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna
im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu
INSTYTUT EKONOMII I ZARZĄDZANIA

ISSN 2300-5157
ISBN 978-83-63909-49-9

Wydawca

Wydawnictwo Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej
im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

Redakcja techniczna

Małgorzata Wańkiewicz
Jacek Marian Hołub

Skład, druk i oprawa

druk-24h.com.pl
DRUKARNIA CYFROWA
Białystok, ul. Zwycięstwa 10
tel. 85 653-78-04
e-mail: biuro@partnerpoligrafia.pl

Jarosław 2014

WSTĘP .....

1. Надежда С

THE INFLUENCE OF
FINANCIAL
POLICY ON
FINANCIAL

2. Tomasz Roj

INFORMATION
THE INFO

3. Tatiana Ko

WIELOASPEKTOWY
PRZEDSIĘWZIEC
MULTIFACETED
IN COMPAN

4. Zdzisława C

POMIAR WARTOŚCI
VALUE MEASUREMENT

5. Bożena Sow

WEWNĄTRZ FIRM
WYBRANE ASPEKTY
INTRA-COMPANY
SELECTED

6. Ирина Дем

ОСОБЛИВОСТІ
ВИКОРИСТАННЯ
ПІДПРИЄМСТВА
FEATURES OF THE LA

7. Janusz Ham

KOSZTY JAKO WYKŁADENIE
COSTS AS A HEALTH C

SPIS TREŚCI

WSTĘP	5
1. Надежда Ситникова	
THE INFLUENCE OF BEHAVIORISM ON THE PRESENTATION OF FINANCIAL INDICATORS AND DECISION-MAKING USERS WPŁYW BEHAWIORYZMU NA PREZENTACJĘ WSKAŹNIKÓW FINANSOWYCH I PODEJMOWANIE DECYZJI PRZEZ UŻYTKOWNIKÓW	9
2. Tomasz Rojek	
INFORMACYJNA FUNKCJA RACHUNKOWOŚCI THE INFORMATIVE FUNCTION OF ACCOUNTING	17
3. Tatiana Kożak-Siara	
WIELOASPEKTOWOŚĆ KOSZTÓW AMORTYZACJI W ZARZĄDZANIU PRZEDSIĘBIORSTWEM MULTIFACETED APPROACH TO AMORTIZATION IN COMPANY MANAGEMENT	41
4. Zdzisława Gawrońska, Anetta Makarska	
POMIAR WARTOŚCI W SYSTEMIE RACHUNKOWOŚCI VALUE MEASUREMENTS IN SYSTEM OF ACCOUNTING.....	57
5. Bożena Sowa	
WEWNĄTRZWPÓLNOTOWA DOSTAWA TOWARÓW (WDT) - ANALIZA WYBRANYCH ZAGADNIENÍ INTRA-COMMUNITY DELIVERY OF GOODS (WDT) - ANALYSIS OF SELECTED ISSUES	65
6. Ирина Демко, Олена Рудницька	
ОСОБЛИВОСТІ СТРАТЕГІЧНОГО АНАЛІЗУ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ТРУДОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ТОРГОВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА FEATURES STRATEGIC ANALYSIS OF THE EFFICIENCY OF THE LABOR POTENTIAL COMMERCIAL ENTERPRISE.....	81
7. Janusz Hamryszczak	
KOSZTY JAKO ELEMENT ZARZĄDZANIA SAMODZIELNYM PUBLICZNYM ZAKŁADEM OPIEKI ZDROWOTNEJ - DIAGNOZA STANU I KIERUNKI ZMIAN COSTS AS A COMPONENT OF MANAGEMENT YOURSELF PUBLIC HEALTH CARE FACILITY - DIAGNOSIS AND TRENDS	95

8. Wojciech Chrobak

SWOBODA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ A OBLIGATORYJNE
 OBCIĄŻENIA UBEZPIECZENIOWE I PODATKOWE PRZEDSIĘBIORCÓW
*THE ECONOMIC FREEDOM VERSUS COMPULSORY INSURANCE
 AND TAX BURDENS OF ENTREPRENEURS* 107

9. Anna Holub, Bohdan Pshyk

INTERACTION OF FINANCIAL AND REAL ECONOMY:
 THEORETICAL AND METHODOLOGICAL ASPECTS
*INTERAKCJA MIĘDZY FINANSOWYM A REALNYM SEKTOREM
 GOSPODARKI: ASPEKTY TEORETYCZNE I METODOLOGICZNE*..... 121

10. Наталія Внукова

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ СТАНОВЛЕННЯ ТРАНСКОРДОННОГО
 ФІНАНСОВОГО МЕГА КЛАСТЕРА
*CONCEPTUAL FRAMEWORK OF BECOMING CROSS-BORDER
 FINANCIAL MEGA CLUSTER*..... 133

11. Мирослава Ключ

КОНТРОЛІНГ В ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОМУ РОЗВИТКУ
CONTROLLING IN INOVATION AND INVESTMENT DEVELOPMENT..... 141

12. Ярослав Петрович Квач

ІНВЕСТИЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ
 ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ
*INVESTMENTS IN THE FUEL-ENERGY SECTOR IN SOME REGIONS OF
 UKRAINE*..... 153

financial and real
ed concerning this
processes of social
esses.

ial system, socio-

kcji między finan-
anicznych ekono-
darki. Szczególnie
no-gospodarczego

n gospodarki, re-
sektor finansowy,

Наталія Внукова

Харківський національний економічний університет

**КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ СТАНОВЛЕННЯ
ТРАНСКОРДОННОГО ФІНАНСОВОГО МЕГА КЛАСТЕРА**

**KONCEPTUALNE ZASADY UTWORZENIA
PRZYGRANICZNEGO FINANSOWEGO MEGAKLASTRA**

**CONCEPTUAL FRAMEWORK OF BECOMING
CROSS-BORDER FINANCIAL MEGA CLUSTER**

Актуальність

Глобалізація стала невід'ємною складовою соціально-економічних відносин і впливає на всі сфери загальноєвропейського, національного та регіонального рівнів. Ці процеси прискорюють рух капіталу, інформаційних та людських ресурсів, які вже майже не мають кордонів. Світовий досвід свідчить, що в умовах ринкової економіки кластерні утворення – є найбільш ефективними, гнучкими і здатними підвищувати конкуренцію підприємств певних територій. Враховуючи сучасну регіональну спрямованість європейської політики, та унікальне географічне розташування України (19 областей України – прикордонні, їх площа становить близько 77% усієї території держави), необхідно розробити концепцію формування кластерів на регіональному рівні, складовою якої повинна стати регіональна транскордонна співпраця.

Актуальність даної теми визначається особливостями фінансування транскордонних проектів, а також необхідністю прискорення підвищення конкурентоспроможності ринку фінансових послуг.

В Україні майже всі прикордонні області є учасниками євро регіонів. У розпорядженні КМУ від 3 вересня 2009 р. № 1156-р «Про схвалення Стратегічних напрямів та завдань щодо залучення міжнародної технічної допомоги і співробітництва з міжнародними фінансовими організаціями

на 2009–2012 роки і відзначено, що для підвищення конкурентоспроможності національної економіки необхідно розроблення і реалізація *клас-терних* проектів.

1. Аналіз останніх досліджень

Актуальним постає питання дослідження процесу організації транскордонних фінансових кластерів та розробки базових основ концепції їх формування.

Об'єктом дослідження є процес регіональної інтеграції та встановлення і поглиблення прямих контактів між окремими регіонами України та державами – членами та кандидатами у члени ЄС.

Предмет дослідження – процес формування фінансових кластерів як основи регіональної спеціалізації і фактору сприяння конкурентоспроможності України.

Загальна фундаментальна проблема – пошук організаційної моделі транскордонного розвитку через усунення репресивності або асиметрії розвитку прикордонних територій, які мають поступове погіршення ситуації і значні коливання у розвитку.

Конкретна фундаментальна задача – полягає у створенні моделі взаємодії прикордонного та транскордонного співробітництва через розвиток євро регіону, як організаційної форми співпраці адміністративно-територіальних одиниць держав.

Мета – розробка науково-теоретичних положень та методико-практичних рекомендацій для впровадження новітніх фінансових послуг у забезпечення становлення кластерних ініціатив транскордонного співробітництва.

Завданням дослідження є побудова базових основ концепції формування фінансового мегакластера євро регіону.

Цілі дослідження відповідають проекту концепції Національної стратегії формування та розвитку транскордонних кластерів як важливого засобу реалізації державної регіональної політики.

Концепцією визначено два основних варіанти виявлення транскордонних кластерних ініціатив, а також підтримки формування та розвитку транскордонних кластерів:

1. Обмежитися локальними ініціативами місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, інших суб'єктів транскордонного співробітництва щодо створення та підтримки діяльності транскордонних кластерів.
2. Розробити та впровадити на загальнодержавному рівні комплекс заходів, спрямованих на виявлення транскордонних кластерних ініціатив, підтримку та розвиток транскордонних кластерів із урахуванням пріоритетів стратегії національної безпеки України та основних завдань державної регіональної політики.

Основна мета дослідження полягає у пошуку способу визначення ймовірного виду транскордонного фінансового кластера, а у перспективі – збільшення конкурентоспроможності регіонів України.

Завданнями визначення можливих кластерів та їх ефективності у регіонах займалися такі вчені: М. Портер, Р. Вайбер, Н. Мікула, Л. Марков, І.М. Ягольниць, Д. Грушевський та ін.. Більшість з них звертають увагу на аналіз наявних кластерів на основі кількісних параметрів, які базуються на соціально-економічних показниках (кількість робочих у галузі, найбільші виробничі та експортні галузі та ін.), але недостатньо уваги приділяють методам виявлення ймовірних кластерних ініціатив на основі якісного аналізу, включаючи більш широке коло характеристик та можливостей.

Цілі дослідження відповідають проекту концепції Національної стратегії формування та розвитку транскордонних кластерів як важливого засобу реалізації державної регіональної політики.

За результатами реалізації Швейцарського-українського проекту „Forza” кластер визначений як територіально-галузеве добровільне об'єднання самодостатніх юридичних осіб, які зберігають свій автономний юридичний статус, здійснюють тісне співробітництво з науковими центрами, громадськими організаціями та органами місцевої влади з метою виробництва конкурентної продукції, надання послуг, захисту інтересів, досягнення загальної й особистої вигоди та створення умов для економічного розвитку регіону.

Транскордонне співробітництво – це особлива сфера зовнішньоекономічної, політичної, екологічної, культурно-освітньої та інших видів міжнародної діяльності, яка здійснюється на регіональному рівні, і яка, охоплюючи всі загальні їхні форми, відрізняється необхідністю та можливостями більш активного їх використання, а також низкою особливостей, а саме – наявністю кордону і необхідністю його облаштування, спільним використанням природних ресурсів і, відповідно, спільним вирішенням проблем екологічної безпеки, більш широким взаємним спілкуванням населення сусідніх держав та особистими зв'язками людей, значно вищим навантаженням на інфраструктуру.

Жданова О. І. доводить важливість створення транскордонних кластерів, сприяючим побудові єдиного інформаційного простору, трансферу управлінських рішень у сфері кластеризації промисловості, і як наслідок, забезпечуючи взаємне укріплення конкурентоспроможності.

Детермінантами кластерної моделі розвитку транскордонного регіону є процес злиття наукового потенціалу, капіталу, виробництва та ефективного місцевого самоврядування, що сприятиме підвищенню конкурентоспроможності транскордонного регіону в умовах ринкової економіки.

Однак, у даний час вітчизняна наука недостатньо уваги приділяє дослідженню методів формування та визначення пріоритетних кластерних

ініціатив регіону. Деякі вчені виділяють проблему фінансування кластерів. Тому важливо виявлення ймовірних перспектив використання ринку фінансових послуг для забезпеченні кластерних ініціатив, де їм надається інфраструктурна чи базисна роль.

Для вирішення поставленого завдання використано метод аналізу ієрархій (MAI). Була розроблена ієрархічна модель прогнозування створення логічно можливого транскордонного фінансового мегакластера на прикладі єврорегіону «Слобожанщина», який відзначає 2013 року своє десятиріччя.

Цей метод дозволяє на базі кваліфікованих експертних оцінок попарного порівняння здійснити технологічне передбачення можливого і бажаного стану організаційної системи, що розглядається, та вибору найбільш вірогідного виду кластерного утворення. Метод аналізу ієрархій – це процедура ієрархічного подання елементів, що визначають суть будь-якої проблеми. Він дозволяє конструювати модель вирішення проблеми, що враховує взаємозалежність факторів зовнішнього середовища, активних суб'єктів відносин середовища і розглянутої організаційної системи (акторів), мотивацію їхньої діяльності (цілі, що вони прагнуть реалізувати) і можливі сценарії розвитку подій у прогнозованому майбутньому.

2. Для реалізації такої системної оцінки можливих сценаріїв формування транскордонного фінансового кластера проведено анкетування групи експертів, відповіді яких представлені у матриці парних порівнянь

Сценарії розвитку регіональної політики України, які виступають елементами моделі першого рівня, використанні з досліджень Міністерства регіонального розвитку та будівництва України у співпраці з експертами Центру досліджень питань регіонального і місцевого розвитку та сприяння адміністративній реформі, Інституту громадянського суспільства, Академії муніципального управління, Всеукраїнської Асоціації магістрів державного управління, національних асоціацій органів місцевого самоврядування. Проаналізовано досвід європейських країн.

Серед можливих шляхів реалізації стратегії розвитку регіональної політики важливим є сценарний, тобто системний підхід. Однак, слід враховувати, що регіональна політика буде ефективна при наявності суб'єкта управління регіональною системою з реальними повноваженнями і зацікавленістю у реалізації регіональних інтересів.

Виходячи з бачення формування транскордонного фінансового кластеру, сформованого за підсумками публічного обговорення на Круглому столі «Перспективи розвитку ринку фінансових послуг Єврорегіону «Слобожанщина», яке відбулося 24 квітня 2009 р. у ХНЕУ, визначено склад сценаріїв за назвами «Банківський кластер», «Кластер: банки та вищі навчальні заклади», «Кластер: банки та фінансові установи»,

«Мегакластер: банки, фінансові установи та вищі навчальні заклади». Для розробки цих сценаріїв використовувались результати експертизи щодо їх впливу на характеристики соціально-економічного стану регіону та його середовища.

Формування сучасної фінансової системи, що відповідає міжнародним стандартам, та позитивно впливає на усі сектори економіки регіону, збільшить надходження до бюджету, покращить бізнес-інфраструктуру, благополуччя та умови проживання у регіоні.

Таблиця 1. Результати, отримані на основі МАІ, з реалізації логічно-можливого сценарію транскордонного фінансового кластера євро регіону «Слобожанщина»

Сценарій	Ймовірність реалізації, %
Банківський кластер	8,1
Кластер: банки та вищі навчальні заклади	35,5
Кластер: банки та фінансові установи	19,9
Мегакластер: банки, фінансові установи та вищі навчальні заклади	36,6

Джерело: складено автором.

Аналізуючи дані, отримані при проведенні дослідження, необхідно відмітити, що експерти віддали найбільшу перевагу сценарію «Мегакластер: банки, фінансові установи та вищі навчальні заклади» (0,366).

Таке об'єднання є природним, тому що Харківський регіон є науково-навчальним центром та має достатньо розвинену банківську систему.

Висновки

Результатом проведеного дослідження підтверджено можливість використання методу аналізу ієрархій, який дозволяє визначити можливі сценарії створення фінансових кластерів та оцінити ймовірність їх реалізації. Даний метод був обраний у зв'язку з тим, що на сучасному етапі - основним стратегічним завданням є вступ до ЄС, тому необхідно розробляти програми, максимально наближені до європейських стандартів.

Піднесення ринку фінансових послуг на міждержавному рівні є одним із важливих аспектів підвищення конкурентоспроможності України і збереження її банківської системи в умовах високої конкуренції у СОТ. При цьому держава не тільки сприяє формуванню кластерів, але й сама стає їх учасником.

Застосування механізмів адаптації моделі кластерів до середовища України дасть можливість створити умови для продуктивної співпраці трьох секторів – влади, бізнесу, та ринкової інфраструктури, а світовий досвід і процеси глобалізації пришвидшать всі ці явища. Тому формування будь-якого транскордонного фінансового кластера євро регіону

«Слобожанщина» сприятиме підвищенню рівня конкурентоспроможності, як прикордонного регіонального фінансового сектору, так і країни.

Формування фінансових кластерних ініціатив транскордонного співробітництва є важливим кроком розвитку, як регіонів, так і економіки країни, що наблизить Україну до вступу в ЄС.

Література:

1. Амбросов А.Е. Системный анализ в экономике: Конспект лекцій Амбросов А.Е., Лямец В.И. - Харьков: ХИУ, 2006. - 249с.
2. Балян А.В. Міжрегіональне транскордонне співробітництво України та Угорщини в умовах розширення Європейського Союзу (питання методології, методів і практики): Автореф. дис. на соискание наук. ступеня д-ра экон.. наук: спец. 08.10.01 А.В. Балян; Ін-т регион. дослідж. НАН України. - Л., 2006. - 36 с.
3. Беленський П.Ю., Мікула Н.А. зовнішньоекономічна діяльність регіонів Регіональна політика: методологія, методи, практика. Колектив авторів. Монографія НАН України. Інститут регіональних досліджень. За ред. академіка НАНУ М.І.Долішнього - Львів: ІРД, 2001. - 729 с.
4. Вайбер Р. Эмпирические законы сетевой экономики / Вайбер Р. Проблемы теории и практики управления. - 2003. - №3. - С. 86-91.
5. Вайбер Р. Эмпирические законы сетевой экономики / Вайбер Р. Проблемы теории и практики управления. - 2003.- №4. - С. 82-88.
6. Внукова Н.М. Кластерні ініціативи транскордонного співробітництва у забезпеченні конкурентоспроможності євро регіонів Перспективи становлення конкурентоспроможної регіональної економіки: Матеріали 6 Пленуму Співки економістів України та Міжнародної науково-практичної конференції / Під загальною редакцією В.В. Оскольського. - Київ, 2007. - С. 72-75.
7. Внукова Н.М. Фінансові послуги в кластерних ініціативах транскордонного співробітництва Проблеми та перспективи розвитку підприємництва в Україні: Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції. - К.: КНТЕУ, 2007. - С. 54-56.
8. Грушевский Д.В. Бизнес-кластер Saale-unstrut, Жак Али и постсоветская ментальность [Електронний ресурс] Сайт книги "Кластеры предприятий" - 2007» Режим доступу до сайту: <http://www.clusters-net.ru/d/16031/d/-saale-unstrut.doc>
9. Жданова О.И. Кластерная стратегия управления промышленными предприятиями как фактор повышения конкурентоспособности : Автореф. дис. на соискание учен. степени канд. экон.. наук : спец. 05.00.05 „Экономика и управление народным хозяйством ” / О.И. Жданова. — Москва, 2008. - 29 с.
10. Збірник «Нова державна регіональна політика в Україні» / Під заг. ред. доктора наук з державного управління, професора В.С.Куйбіди. - Київ: Видавництво «Крамар», 2009. - 232 с.
11. Концепція Національної стратегії формування та розвитку транскордонних кластерів (проект) [Електронний ресурс] : за даними Урядового порталу // Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України - Режим доступу до сайту : http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=241311794&cat_id=35884
12. Марков Л.С., Ягольницер М.А. Исследование наукоемких компаний Новосибирска. Кластерный подход [Електронний ресурс] : За даними сайту

- Ассоциации СибАкадемИнновация — Режим доступа до сайту: <http://www.sibai.ru/content/view/506/620/>
13. Портер М. Конкуренція. – М.: Видавничий дім «Вільямс», 2005. – 608с.
  14. Про схвалення Стратегічних напрямів та завдань щодо залучення міжнародної технічної допомоги і співробітництва з міжнародними фінансовими організаціями на 2009–2012 роки: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 3 вересня 2009 р. № 1156-р [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://www.nau.kiev.ua/index>
  15. Саати Т.А. Принятие решений. Метод анализа иерархий / Пер. с англ. Р.Г. Вацнадзе – М.: Радио и связь, 1993. – 314 с.
  16. Стеченко Д.М. Управління регіональним розвитком / Стеченко Д.М. – Київ: Вища освіта, 2000. – 223 с.
  17. Технологическая база управления / [Ткаченко В.А., Холод Б.И., Бойко А.Г., Воронцов И.В., Лямец В.И.]. – Киев-Днепропетровск: Соборная Украина – МАБЭТ, 1998. – 190 с.
  18. Якуба М.М. Кластерний аналіз лісового сектору Карпатського регіону // Можливості міжнародної співпраці у формуванні лісових кластерів та дерев'яного домобудування : Матеріали міжнародної конференції. - Ужгород, 2009. – С. 1–8.

Резюме

Автор у цій статті показала, що існує можливість створення фінансових кластерів у прикордонній зоні. Але успішне вирішення цієї ідеї залежить від важливих факторів, що стоять перед Україною на даний час. Головна стратегічна мета України – це вступ до ЄС і пристосування національних стандартів до європейських.

Важливим фактором покращення конкурентної спроможності України є активна участь на ринку фінансових послуг, а також солідна конкуренція банківської системи в рамках СОТ (Світова організація торгівлі).

Підготовка умов до адаптації кластерів в українському середовищі дасть можливість створити умови для успішної співпраці трьох секторів – адміністрації, бізнесу та інфраструктури на міжнародному ринку.

Ключові слова: кластер, ринкові фінансові послуги, сектори економіки, мега кластер.

Streszczenie

Autorka w swoim opracowaniu wskazała na możliwość tworzenia klastrów finansowych w obszarze przygranicznym. Jednak powodzenie jego realizacji zależy od ważnych czynników, przed którymi stoi Ukraina. Głównym strategicznym celem jest przystąpienie Ukrainy do UE i dostosowanie standardów krajowych do europejskich.

Funkcjonowanie na rynku usług finansowych na poziomie międzynarodowym jest ważnym czynnikiem poprawy konkurencyjności Ukrainy oraz wysoką konkurencją systemu bankowego w ramach WTO.

Przygotowanie warunków do adaptacji w środowisku modelu klastrów Ukrainy stworzy warunki do owocnej współpracy trzech sektorów – administracji, biznesu i infrastruktury rynku w zakresie międzynarodowym.

Słowa kluczowe: klaster, rynek usług finansowych, sektory gospodarki, megaklaster.

Summary

The author in her paper pointed to the possibility of the creation of financial clusters in the border area. However, the success of its implementation depends on important factors facing Ukraine nowadays. The main strategic goal is the accession of Ukraine to the EU and national adaptation to European standards.

The functioning of the financial services market at the international level is an important factor in improving the competitiveness of Ukraine and the high competition of the banking system in the WTO.

Preparing the conditions for adaptation in the environment of model clusters Ukraine will create conditions for fruitful cooperation between the three sectors – government, business and market infrastructure in the field of international.

Key words: cluster, the market for financial service, sectors of the economy, mega cluster.